

Porazen pritisk na Jude v Nemčiji - Rusko-japonski spor

Nazijska vlada izdala odredbo, ki meri na to, da se utegne pozneje zapleniti Judom njih premoženje. — Ameriški izvedenci proučujejo odredbo. — S tem korakom upajo naziji, da se bodo prikupili avstrijskemu prebivalstvu.

Berlin, Nemčija. — Nazijska vlada je sicer že doslej z vsjo brezobzirnostjo zatirala judovski življenj v Nemčiji, toda glavni udarec pa, kakor se zdi, šele pride. Te dni je namreč vlada izdala novo odredbo, ki meri na to, da se bo Judom njih premoženje enostavno zaplenilo. V odloku to sicer ni dobesedno omenjeno, vendar se iz besedila razvidi, da imajo naziji ta cilj pred očmi.

Točasno je glavni ukaz, ki ga vsebuje odlok, ta, da morajo vsi Judje naznaniti svoje premoženje, kolikor ga imajo doma ali v tujemstvu, in sicer ne pozneje kakor do 30. junija. Kdor bi se ne pokoril, mu je zagroženo z ostro kaznijo, ki sega do desetletne ječe. Da odredba cika na poznejšo zaplenitev, se lahko razume iz sledečega stavka: "Nadzornik štiriletnega načrta lahko podvzame ukrepe, ki bodo primerni, da bo zasilni uporabo imetja, ki pade pod to odredbo, v skladu z interesi nemškega gospodarstva."

Odredba se ne nanaša samo na nemške Jude, marveč tudi na tujemške, ki prebivajo v Nemčiji. Ameriški izvedenci jo zato proučujejo, ali ne krši določb pogodbe, ki se je v letu 1923 sklenila med Nemčijo in Zed. državami. Po tej pogodbi ste se namreč obvežali, da boste drugim obvezali, da boste dopustili državljanom druge države svobodno trgovsko udeleževanje in lastovanje premoženja v zakonite svrhe. Ako bi torej nemška vlada skušala v morebitno zaplenitev vključiti tudi lastnino ameriških Judov, je skoraj gotova stvar, da utegne ameriška vlada odgovoriti z represalijami.

Nazijski listi splošno z navdušenjem pozdravljajo omejen odredbo, češ, da je prvi korak k temu, da se Jude izločijo iz nemškega trgovskega življenja. Nekateri pa tudi dostavljajo, da bo odredba veljala še zlasti za novo nemško pokrajino, Avstrijo, kjer imajo Jude ogromna premoženja in je bil tam kapital in biznes v veliki meri v judovskih rokah.

Se posebej upajo naziji, da se bodo s tem prikupili avstrijskemu revnemu prebivalstvu, ko bodo vzeli bogatašem, v prvi vrsti Judom, njih imetje. In potrebno se jim zdi, da si na kak način pridobije naklonenost Avstrijcev, kajti ti so baje pričeli že godrnjati nad razmerami, ki so zavladaile, odkar so prišli pod nazijski režim. Sicer tudi že prej ni avstrijsko ljudstvo v splošnem živelo preveč v izobilju, toda, odkar je združeno z Nemčijo, pa se pomanjkanje še znatno bolj občuti. Nemčija je namreč revna na živilih in tako mora iz Avstrije zdaj vse, kar se more količjak pogrešati, tja; iz Nemčije pa prihajajo nasprotno razni nadomestki za živila, katerim se Avstrijci ne morejo tako hitro privaditi.

PREPIRI V PENNI

Governor odstavil državnega generalnega pravnika.

Harrisburg, Pa. — Kampanja za primarne volitve v državi Pennsylvaniji v demokratski stranki je nad vse burna. Sedanji governor, Earle, kandidira za senatorsko nominacijo, toda njegovi nasprotniki so nakupili nanj tako težke obtožbe grafta in korupcije, da ima pri obrambi skrajno težavo. Prepir je dosegel tak višek, da je governor zadnjo sredo odstranil iz svojega kabineta generalnega pravnika Margiottija in vse njegove pomočnike, ker je ta držal z nasprotniki. Proti Earleju kandidira župan Philadelphije, Wilson, katerega podpirata senator Guffey in načelnik CIO, John Lewis.

PROTIVLADNO FARMARSKO ZBOROVANJE

Macomb, Ill. — V tukajšnjem mestu se je vršilo zadnjo sredo farmarsko zborovanje, na katerega je prišlo par tisoč oseb iz Illinoisa in nekaj iz okoliških držav. Naperjeno je bilo to zborovanje proti vladi in proti novemu zakonu za odpuščanje farmarjem, ki je bil sprejet na pobudo predsednika Roosevelta. Govorniki so skušali prepričati poslušalce, da je ta zakon za farmarje škodljiv, in pri tem seveda niso pozabili omeniti svojega starega strašila o neamerikanizmu, komunizmu in diktatorstvu. Zborovanje je sklicala nova Corn Belt Liberty league (Liberty league! — ime je znano!), h kateri je pristopilo par ducatov farmarjev in plačalo svoje prispevke \$2.

RAZGOVOR MED ROOSEVELTOM IN FORDOM

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je imel zadnjo sredo obisk, ki je bil nekaj izrednega. Pri njem se je namreč oglasil znani industrialec Henry Ford, eden najhujših nasprotnikov New Deala, in enako eden najhujših nasprotnikov proti Rooseveltu v obeh volilnih kampanjah, 1932 in 1936. Zdaj sta ta dva moža sedela skupaj pri obedu; v njih družbi je bilo par vladnih in Fordov uradnikov. O čem se je med sestankom govorilo, o tem noče nihče nič povedati. Pravijo samo, da so se razpravljale "družinske zadeve", gospodarske stvari pa prav malo.

DIJAKI PRIREDILI PARADE ZA MIR

Chicago, Ill. — Dijakstvo na tukajšnjih višjih šolah si je izbralo zadnjo sredo za svojo letno stavko v propagiranje svetovnega mira. Na tisoče se jih je pridružilo stavki in od teh jih je več sto priredilo paradni obhod po ulicah osrednjega dela mesta.

PROSTA TRGOVINA

Vse države lahko kupijo aeroplan v Ameriki.

Washington, D. C. — Poročano je že bilo, da je prispela v Zed. države posebna angleška komisija, ki ima nalogo, da nakupi tukaj število aeroplanov. Ker je to dalo brzokone povod domnevi, da dovoljuje ameriška vlada samo Angliji to pravico, je v četrtek izdal državni department izjavo, v kateri povdarja, da v mirnem času pridejo lahko nakupovat aeroplanov vse države brez izjeme. Vendar pa si ameriška vlada pridržuje pravico, da prej zadosti svojim lastnim potrebam, predno dovolji izvoz.

PRIMANJKLJAJ V OKRAJNI BLAGAJNI

Joliet, Ill. — Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem se je pričela zadnja sredo obravnavati proti Herbertu R. Jonesu, ki je bil zakladničar Will okraja v letih 1930 do 1934. Tožba proti njemu se je vložila že pred dvema letoma, ko so javni pregledovalci ugotovili, da manjka v okrajni blagajni okrog \$600.000. Vse doslej je Jones odklanjal, da bi podal kako pojasnilo. Zdaj pa je zadevo razložil tako, da resnični primanjkljaj je le \$163.000; od tega pa, kakor pravi, ni on dobil ničesar, pač pa priznava, da je prikrival to poneverbo, katero sta izvršila njegov stric, Ben Jones, ki je bil okrajni zakladničar od 1918 do 1922, in pa njegov oče, Frank R. Jones. Oče je že mrtev, stric pa doslej še ni dal odgovora.

LANDONOV OČE UMRL

Kansas City, Mo. — V neki tukajšnji bolnici je zadnjo sredo preminul John M. Landon, oče republikanskega preds. kandidata v 1936, Alfa Landona. Mož, ki je dosegel lepo starost 81 let, je imel zadnji teden več srčnih napadov.

ZOPET KATASTROFA V RUDNIKU

Pottsville, Pa. — Komaj par dni po strahoviti tragediji, ki se je pripetila v Grundy, Va., kjer je v rudniški eksploziji izgubilo življenje 45 delavcev, je zadnjo sredo prišlo do podobne nesreče v enem tukajšnjih premogovnikov. V nekem rovu se je izvršila eksplozija, povzročena, kakor se ugotavlja, od plinov, in od 19 mož, ki so delali v tem rovu, jih je bilo sedem ubitih, 10 ranjenih, a dva sta k sreči ostala nepoškodovana.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Med Anglijo in Poljsko se je v sredo podpisal mornariški sporazum, ki je nekaj podaljšek londonskega pakta, s katerim se omejuje oboroževanje na morju.

Hendaye, Francija. — Presenetljiv napad so izvršili španski nacionalisti preteklo sredo na vladne pozicije severno od mesta Teruela in jih prodrli ter vzeli vladnim važno strateško mesto Escoriala.

Katowice, Poljska. — Tudi na Poljskem so pričeli Nemci ojačevati svoj vpliv. V sredo so zastopniki sedmerih nemških političnih skupin sklenili, da bodo ustanovili eno samo stranko, v katero bo spadalo vseh milijon Nemcev, kar jih je na Poljskem.

PRIpravljajo POT ZA HITLERJA

Rim, Italija. — V tukajšnje mesto so bili poklicani najbolj detektivni in policisti iz cele Italije, kateri bodo do podrobnosti preiskali vse kočičke mesta, da odstranijo vsako nevarnost, ki bi utegnla groziti Hitlerju, ko bo tukaj na obisku od 3. do 10. maja. Osebe, ki pridejo v mesto, se strogo opazujejo, nekaterim avstrijskim beguncem pa je bilo ukazano, da odidejo iz mesta, dokler bo Hitler tu.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

VRGEL PRVO ŽOGO

Predsednik Roosevelt, ko je prisostvoval otvoritvi žogometne igralske sezone v Griffith Stadium, Washington. Predsednik je vrgel prvo žogo in s tem otvoril "boj" med Senators in Athletics.

NEUSPEŠNA POGAJANJA

Pogajanja za sporazum med Japonsko in Rusijo stopila na mrtvo točko.

Moskva, Rusija. — Med Rusijo in Japonsko so se vodila že dalje čase pogajanja za odstranitev spornih točk, ki razdvajajo obe državi in tvorijo stalno nevarnost za mir. Kakor pa se je ugotovilo v četrtek, so pogajanja povsem neuspešna in se niste državi sporazumeli niti glede ene same točke. Zato je Rusija stavila Japonski zahtevo, naj poda svoj končni odgovor glede njenih predlogov.

Rusija zahteva, da mora Japonska izpustiti neki poštni aeroplan, ki ga je zajela v Mandžukuo, in enako izpustiti tudi število njenih ladij, zajetih v vzhodnih vodah, ter končno, da ima Japonska poravnati zaostali obrok na plačilo za odkupljeno železnico v Mandžukuo.

Japonska pa nasprotno zahteva od Rusije ribiške pravice na otoku Sakalinu, obnovitev prtljažne pošte med obema državama in ponovno odprtje japonskega konzulata v Khabarovsku, ki so ga sovjeti ukazali zapreti.

Glede vseh teh zadev so pogajanja prišla na mrtvo točko.

PRITISK NA VLADO GLEDE ŠPANIJE

Washington, D. C. — Raznim organizacijam, ki zadnje čase pritiskajo na vlado in na predsednika Roosevelta, naj se prekliche zakon, s katerim je prepovedano pošiljati orožje armadi španski vlade, se je pridružilo zadnjo sredo tudi 18 znanstvenikov, ki so vsi člani narodne akademije znanosti. Svoj apel, ki so ga predložili predsedniku, so motivirali s tem, da se španska vlada bori proti fašizmu in za demokracijo; pod diktaturami pa, so dejali, vlada taka atmosfera, da je raziskovalno delo znanstvenikov onemogočeno.

Iz Jugoslavije

Tudi na Štajerskem je pomladni mraz napravil veliko škodo, zlasti po Dravskem polju in Slovenskih goricah. — Priključitev Avstrije k Nemčiji in zunanja trgovina Jugoslavije. — Smrtna kosa. — Razno.

Slana je morila

Maribor, 11. aprila. — Našo severno mejo, Dravsko dolino, Slovenske gorice in Dravsko polje kakor tudi vso mariborsko okolico je spet zadela huda katastrofa. V zadnjih dneh se je namreč vreme preko noči spremenilo. Toplim dnevom je sledilo mrzlo in hladno vreme. Na Pohorju in na Kozjaku je zapadel nov sneg, ki je po sadovnjakih in vinogradih napravil ogromno škodo, ki gre v tisočake.

V noči od nedelje na ponedeljek se je nenadno zjasnilo in zjutraj je pobelila polja, travnike, hrib in log in vinograde slana. Kmetice, ki so davi prišle na mariborski trg, so jokale in tožile zaradi slane, ki je uničila vse nade na dober pridelek. Grozdni nasetki so večinoma uničeni. Naši vinogradniki so hudo prizadeti, saj jim že tretje leto po vrsti slana uničuje vinograde. Slana je poparila tudi zgodno sadje, marelice, breskve, češnje in češplje, ki so bile ponekod že v najlepšem cvetju. Škoda je ogromna in gre v težke stotisočake.

Ptuj, 12. aprila. — V preteklem tednu se je sadno dreve v ptujski okolici lepo razcvetelo. Po dežju pa se je ozračje shladilo in je Haloze deloma pobelil sneg. Noči so hladne, da je ponekod ponoči začela zmrzovati voda. Seveda je takšno vreme napravilo Haložanom veliko škodo. Letos utegnemo imeti spet slabo vinško letino. Tudi zgodnje sadno dreje je večinoma pozeblo. Prizadete pa so tudi slive in hruške, edino jabolka še niso bila razcvetena.

Ivanjke, 12. aprila. — S skrbjo zasledujemo v Slovenskih goricah razvoj letošnjega pomladnega vremena. Ozračje je že vedno močno ohlajeno, slana je že precej morila in povzročila manjšo škodo, vendar za enkrat še ni katastrofe, zlasti ne v jeruzalemskih vinogradih.

Planica pri Framu, 12. aprila. — Sneg, dež in sonce so bili zadnje dni na dnevnem redu. Črešnje so v polnem cvetu, a prizadela jih je slana. Sredi marca so se že pojavile tu prve lastovice. V začetku aprila pa se je že oglašala kukavica. Nekaj redkega, kar že dolgo ne pomnijo naši ljudje.

Zunanja trgovina

Ljubljana, 14. aprila. — Dve petini naše zunanje trgovine bo po izvršeni priključitvi Avstrije k Nemčiji absorbirala Velika Nemčija. Avstrija je lani sodelovala v našem izvozu z 848 milijoni dinarjev ali s 13,52%, v uvozu pa s 538 milijoni dinarjev ali s 10,29%. To razmerje in ta delež se tudi po priključitvi Avstrije k Nemčiji ne bo dosti spremenil, ter bo tako Velika Nemčija,

ki je bila med prvimi kupci in prvimi prodajalci svojega blaga pri nas, pokupila odslej pri nas dve petini za izvoz pripravljenega blaga. Os Rim — Berlin ima za nas ne samo zelo pomembno zemljepisno lego, temveč je tudi mogočen činitelj v gospodarstvu. Italija in Nemčija bosta udeleženi v našem izvozu s 44,58% (če jemljemo v poštev lanske bilance), a v uvozu celo s 50,88%.

Nesreča radi nepredvidnosti

Ko je šel 13 letni kočarjev sin Peter Remic z Otoka pri Bočini v šolo in držal v roki odprti nož, se je na poti spodtaknil in padel tako nesrečno, da se mu je nož zaril v trebuh. Težko poškodovanega so pripeljali v celjsko bolnico.

Smrtna kosa

V Žužemberku je umrl Jože Šprajc, ki je v mladih letih bil v Ameriki. Star je bil 66 let. — Na Prevolji pri Dobu je umrla Marija Lebar, rojena Bergant. — Na Nanosu pri Vipavi je umrl Franc Jež, po domače Frenček Blažonov, lovski čuvaj v pokoju star 95 let.

Huda nesreča kolesarja

Na Poljanski cesti v Ljubljani se je hudo ponesrečil neki Alojzij Hočevar iz Notranjih gor. S kolesom se je zaletel v brzjavni drog ter tako nesrečno padel, da je obležal nezavesten. Dobil je hude notranje poškodbe in pretes možganov. Odpeljali so ga v bolnico.

Gorelo je

Med hudim viharjem, ki je divjal po Murskem polju je izbruhnil požar na Spodnjem Krapju pri Ljutomeru in sicer v gospodarskih poslopih posestnika Novaka. Kljub takojšnji pomoči gasilcev je ogenj kaj kmalu objel vso hišo in jo upepelil. Vendar se je požrtvovalnim gasilcem posrečilo, da so ogenj lokalizirali in obvarovali sosednja poslopja, katera je grozil ogenj uničiti.

Patrona je eksplodirala

V Polzeli v Savinjski dolini se je 17 letni posestnikov sin igral s patrono, ki mu je nenadoma eksplodirala v roki ter mu raznesla desno podlaket.

Pred sodniki

Pred malim senatom okrožnega sodišča v Mariboru se je zagovarjal 23 letni kolarski pomočnik Ivan Štern iz Loke pri Framu, ki je že lanskega leta meseca novembra z nožem zabodel pri nekem prepri- posestnika sina F. Pliberška, kateri je potem par dni za tem v bolnišnici podlegel hudi poškodbi. Štern je bil obsojen radi prekorajnega silobrana na osem mesecev zapor.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kakšna so načela Velike Nemčije in varstvo manjšin

Po združitvi Avstrije z Nemškim rajhom so dale nekatere uradne osebe tretjega rajha zastopnikom manjšin v Nemški Avstriji splošna zagotovila o manjšinskem varstvu. Koroškimi Slovencem je novi deželni glavar Pawlikovski dejal, da nemški narodni socializem nima namena nastopati zoper slovensko narodno manjšino. Novi dunajski župan dr. Neubacher je dejal dunajskim Čehom, da nemški narodni socializem nima glede narodnostnega načela za podlago ideje države, kakor jo je imel liberalizem, ki je na osnovi državne misli raznarodoval narodne manjšine, in da narodni socializem ve, da nihče svoje narodnosti ne more vreči proč, ne nemški narodni socialist, prav tako pa tudi ne pripadniki drugih narodnosti in da pozna nemški narodni socializem samo eno načelo glede narodnosti, namreč tisto pravičnost, ki jo zahteva tudi za lastni narod. Adolf Hitler je sam poudaril, da je narodnost nad državo in da ima narodna država pravico brigati se za sonarodnjake tudi v drugih državah.

Vse to so abstraktne izjave. Češka nemška stranka je pa na zborovanju sudetskih Nemcev v Karlovih Varih pred dobrim tednom dni postavila določene zahteve glede Nemcev v Českoslovaški republiki po svojem poslanec Mayu. May je izjavil, da zahtevajo sudetski Nemci: 1. popolno enakopravnost s Čehi; 2. svobodno narodno, gospodarsko in kulturno življenje in zato samoupravo na vseh teh področjih na podlagi zakona, ki ga bo sudetska nemška stranka sestavila in predložila praškemu parlamentu; 3. zakonito priznanje in varstvo vsega ozemlja, na katerem žive sudetski Nemci, in področja nemškega delovanja; 4. popravilo vseh krivic, ki so bile storjene sudet-skim Nemcem od leta 1918. naprej v narodnem, gospodarskem in kulturnem pogledu.

Sudetski Nemci dobivajo smernice iz središča nemškega narodnega socializma. Zahtevali so že prej celo zakonite kazenske sankcije zoper raznarodovanje. Sudet-ski Nemci zahtevajo, kakor narodno socialistična stranka, prej teritorialno avtonomijo sklenjenega nemškega ozemlja, obenem pa tudi posebno avtonomijo za Nemece, ki žive raztreseno, ker zahtevajo svobodno narodno, gospodarsko in kulturno delovanje v vsej republiki. V njih zahtevah je izvedeno načelo narodne enakopravnosti z železno logiko do skrajnosti. Vprašanje je, če veljajo ta načela dejansko za ves nemški narodni socializem in če bodo veljala tudi za narodne manjšine v Veliki Nemčiji, torej tudi v Nemški Avstriji.

Kriza železniških družb

Železniške družbe v Združenih državah se nahajajo zopet v veliki krizi. Krivdo zvrčajo na znižanje voz-nine pred nekaj leti, dalje na vsestransko konkurenco šte-vilnih motornih družb, ki odzema promet železnicam in delno pa tudi na zvišanje plač delavcem zadnja leta, itd.

Zveza železniških družb je po svojih zastopnikih predložila vladi natančno poročilo o težkem stanju želez-niških družb, katerim je treba nuditi takojšnje pomoč, predno pride do nevarnega kraha v ogromnem obratu železniških podjetij.

Vlada je stvar vzela na znanje in isto izročila v prou-čevanje posebni komisiji strokovnjakov, kateri so že se-stavili svoja tozadevna poročila in jih izročili kongres-ne-mu odboru za te zadeve, da jih ta predloži kongresu v pre-sojo in v določitev, na kak način in v koliko bo vlada prišla na pomoč železniškim družbam v nastali krizi.

Ko je kongresni odbor o teh poročilih objavil svoje mnenje, so kakor običajno k temu vprašanju začeli govo-riti vse križem razni kongresniki. Vsak ima svoje lastne nasvete in kakor zgleđa, bodo v kongresu premlatili mno-go slame predno bo kaj veljavnega ukrenjenega v pomoč ameriškimi železnicam v tej krizi. Premnogi svetujejo nacionalizacijo železnic. Vlada jih naj vzame pod svojo kontrolo in obratuje. Drugi so zopet mnenja, da naj se

železniške družbe združijo po britskem načinu v štiri sisteme. Na ta način bi se omejila vrtoglava konkurenca med raznimi linijami in težki milijoni bi se prihranili pri upravah. Proti zadnjemu se upirajo investircji, med ka-terimi so zavarovalniške družbe, ki bi vsled takih zdru-žitve gubili.

Ta kriza je zelo neljub pojav za vlado, ki ima polne roke dela z reševanjem zopet nastale brezposelnosti in še premnoga druga vprašanja zahtevajo takojšnje rešitve. Kadar prihajajo sitnosti in težave, je že tako, da pridejo vse na enkrat.

TO IN ONO OD SV. LO-VRENCA V CLEVE-LANDU

Cleveland, O.
MISIJO

V tem času, ko se vsa nara-va prenavlja, se je prenovila tudi fara sv. Lovrenca dušev-no. V gmotnem oziru bi se tu-di rada, pa to ni v naših mo-čeh danes. Prišli pa bodo ča-ai, čim preje tem bolje, v ka-terih bodo ljudje splošno odlo-čevali tudi v industriji. Sedaj ima še vso besedo gnili kapita-lizem, kateri je brezobziren in požrešen do skrajnosti. Pustil bi bližnjega lakote umreti, kot tisti bogatin, ki Lazarju, siro-maku, ni privoščil niti drobtin-ic, med tem ko se je sam ga-til in žrl čez mero.

Prenovila rekel sem, se je fara v duševnem oziru. Imeli smo misijon Veliki teden in to je povzročilo, da se nikoli na Veliko noč nismo imeli toliko svetih obhajil, kot letos. — Father Vodusek je izvrsten govornik, ki pripoveduje in razlaga verske nauke tako prepričevalno in navdušeno, da zelo malo "semena božje be-sede pade poleg pota". Celi teden, dvakrat na dan, so ga farani zelo radi poslušali in se hranili s tem duševnim kru-hom večnih resnic. Dasi so mu cerkveni možje že izrazili v imenu fare svojo hvaležnost, ne bo več kot prav, da se mu javno še enkrat zahvalimo za njegovo veliko delo. Bog pla-ti stotero! — Pri misijonu je pa pomagal tudi Fr. Benigen Snaj iz Lemonta. Tudi njemu se moramo zahvaliti prav iskreno za njegovo pomoč v spovednici, kajti Fr. Snaj je presedel po več ur za pored-ma vsak dan v spovednici in prinašal tolažbo in mir števil-nim srcem, ko je delil zakra-ment sv. pokore. Tudi njemu naj Bog plači tisočero!

VELIKA NOČ

Praznik Kristusovega vsta-jenja smo praznovali po obi-čajnim redom. Pol 5 se je cer-kev napolnila do zadnjega prostora k Vstajenju. Pro-cesija s presvetim Rešnjim Te-lesom je spominjala vernike na prvo vstajenje Kristusa. Zato so vsi polni sv. navduše-nja peli Alelujo in "Zveličar naš je vstal iz groba." Za pro-cesijo je sledila slovesna sv. maša pred izpostavljenim Naj-svetejšim. Govoril je zopet Fr. Vodusek in pojasnoval, ka-

ko velika sreča in veselje je za nas Vstajenje Kristusovo. Za to prvo je bilo še šest drugih sv. maš, v katere so vse pri-vabljale trume vernikov v hišo božjo. Ob desetih pa so se zbrala društva v Slovenskem Narodnem domu in potem z godbo na čelu v lepem poho-du prišla korporativno v cer-kev. Prav je, da se na tak dan, kot je Velika noč, ali Božič, društva javno pokažejo. O saj vem, nekateri smatrajo to sta-rokopično. Pa naj bo. Želeti bi bilo, da imajo novokopitne-ži tudi kaj tako lepega in do-brega, kakor je javni nastop v počast velikega praznika. Če je vse, kar je nekaj bilo, sta-rokopično, kako, da današnji naprednjaki ne nazivajo nara-vo starokopično, ko se prebu-ja še vedno prav po tem nači-nu, kot se je pred 50 tisoč leti? Jabolka in drugo sadje evede še ravno tako, travca še prav tako zeleni, in kos, škripanček in bobolink, pojejo in žgolejo še prav tiste viže, kot so jih ob Kristusovem ča-su. Lev še prav tako mogočno rjove, kakor je takrat, ko je Daniela kralj Darius spustil med nje. Grom in blisk se po-javlja še prav tako, kot sta še ob sprejemu desetih božjih zapovedi na gori Sinai. Ali je tudi vse to starokopično? Kar je lepega in dobrega ni nikoli starokopično in prav taka je parada na čast Kristusu, na čast Materi božji, na čast sv. Lovrencu, ali kakemu druge-mu krščanskemu junaku, ve-dno lepa in radi tega na mestu in zato čast vsem onim fantom in možem in dekletom, ki da-jo javno počestčenje kateremu koli izmed teh praznikov. Dvakrat dve je bilo štiri stoti-soč let nazaj. Ah kako je to starokopično, heh, heh, he. — Prav zelo so krasili letos to pa-rado dekliški vezbalni krožki in pa "Girls Drum Corps". Na pročelu vseh pa so korakali ra-žji godbeniki v ličnih uni-formah in igrali vabljive nove koračnice, da bi bil človek z eno nogo stopal po taktu. Iskrena zahvala njim zlasti pa njihovemu vodju Mr. Bečju, ki se toliko trudi z njimi. Mladi muzikanti potrebujejo veliko vaj in pri vajah pa čele vrece potrpežljivosti. Bog plači!

KAKO Z DELOM

Industrija pa še vedno spi. Pomladansko sonce in topli dnevi je še niso otajili. Veliko

ljudi, kateri so že po 30 let stalno delali, so sedaj na pri-siljenih počitnicah. Ali ni to hvadnik, da človek, ki bi rad delal, pa ne more? Današnje razmere so kakor "hothead" (topla greda) za komunizem. 50 procentov ljudi bi ne bilo nikdar pri temu nesmiselnemu in blaznemu pojavu, ako bi bilo vsaj pičico krščanske lju-bezni do bližnjega med po-zrešnimi kapitalisti. Vsi do-bro vemo, da je nujno potre-ba preobrata. Toda komunizem ni ta preobrat, ker daje samo delo, ne pa primerne-ga zaslužka, kot se jasno kaže na Ruskem, kjer je delavstvo zasuznjeno z nobenimi drugimi pravicami, kot delaj pa molči. Veliko naših ljudi se preživlja s tem, da delajo na WPA. Vprašanje je, kako dolgo bo vse to šlo. Da sem jaz pred-sednik bi vzkazal industriji, da dalavcem letno plačo. Ta-ko pa se danes vse vrti, da mo-rajajo ljudje delati čez mero, jutri in potem cel mesec, pa zopet vse stoji. Delavci v nje-gova družina pa naj na zraku živijo, dokler je še prost. No sice, Sedanje razmere niso več človeške in vsega tega je kri-va prožrešnost nekaterih ljudi. Če bi industrija delala po člo-veško z ljudmi bi ljudje mogli po človeško živeti.

BARČICA PO MORJU PLAVA...

Če bi človek vedno mislil sa-mo na depresijo, recesijo, in slabe čase bi se skisal. Da se to ne zgodi v preveliki meri med nami, smo se zopet pogo-dili z Lake Erie Steamship Co. za veliko ladjo "City of Erie", katero smo vzeli v na-jem za en dan. Cel dan 12. junija bo ta ladja naša last. Prostora na ladji je za 1400 ljudi. Zato vabimo vse Slo-vence in Hrvatce, da se nam pridružijo, da bo 12. junij res vseslovanski dan na Lake Erie. Ladja odpluje iz pristanišča na East 9 Street, zjutraj pol 9. Vsak bo toraj lahko šel po-pred k maši doma v svoji last-ni cerkvi in se še pravočasno vkrcal. Točno ob pol devetih pa bo zvonec zadonel, most se bo vzdignil, "vize!" bo za-tulil, stroji se bodo zavrteli, godba bo zaigrala in ladja se bo počasi na rahlo začela od-mikati zemlji. Plula bo na za-pad proti sredini "morja" in potem po sredi gori do Put in Bay, kamor dospe ravno o-poldan. Množica se vsuje na suho, v park in tam posede s svojim košaricami polnimi do-brih jedi in pijače. Štiri ure bomo imeli na razpolago, da si ogledamo malo mestece, ve-likanski Perry-ov spomenik in tudi nekakšno podzemeljske jame, ki se nahajajo na pol-otoku. Točno o pol 3 se zbe-remo v krasni cerkvi, kar nas bo moglo notri, drugi pa na-okoli in tam bomo imeli lepo službo božjo, pete litanije, pri katerih se bo odpev razle-gal daleč po jezeru in bodo drugi narodi mislili, da so v nebesih. Toda, danes nočem se vsega povedati. Samo to re-čem, da so povabljeni vsi Slo-venci in Hrvatci pa naj bodo iz Clevelanda, ali pa od drugod.

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Važna vest

Mr. Anton Grdina sporoča iz Clevelanda sledeče: Danes smo dobili od župana iz Ljub-ljane, g. Dr. J. Adlešiča spo-ročilo, da se je njegov prihod za dva dni zakasnil in da bo z njim dospela tudi njegova soproga. Namesto 11. maja, bosta prispela v New York 13. maja. Tako bo naš pro-gram v toliko spremenjen gle-de sprejema v New Yorku. — S tem, da bo prišla z g. župa-nom tudi njegova soproga, smo še bolj razveseljeni. — Več o tem še sporočamo

V vodo

Cleveland, O. — Pretekli te-den so potegnili iz jezera tru-plo 80 letne Mrs. Frances Peč-jak, ki je komaj kake tri te-dne poprej dobila sinka. Od tedaj je oče Mr. Edward Peč-jak opazil na mladi materi, da se je je polotila neka žalost in skrb ter je v venomer tar-nala, da bo otroka težko pre-živela. Najbrže je v tej zme-denosti storila žalostno de-ja-nje.

Muzikalen dečko

Milwaukee, Wis. — Na tu-kajšnji radio postaji WTMJ že nekaj časa vsako tretjo ne-deljo v mesecu nastopa sloven-ski deček Frankie Simonz, sin tukajšnjega trgovca Franka Simonca na West Pierce St. Frankie nastopa kot solist na violino, katero kljub svoji mladosti, 12 let ima, mojstersko obvlada celo v najtežjih sklad-bah. Običajno dobi nekaj dni potem ko nastopi, vselej veli-ke množine priznanih pisem, s katerimi ima mnogo veselja.

Nov grob

Sharon, Pa. — Tukaj je pre-tekli teden umrla Ana Paule-nič, v starosti 26 let. Zapušča mladega soproga, očeta, eno sestro in štiri brate ter več sorodnikov.

oziroma ki smo ga imeli na tem svetu. Mati, je sladka be-seda, ki je ne odtehtajo vsi za-kladi. Res, vsi zemski zakladi ne odtehtajo prav krščanske matere. Svojo srečo in celo svoje življenje žrtvuje mati za svojega otroka in če ji še toli-ko služiš, ji ne moreš nikoli poplačati njene velike ljube-zni, katere je zmožna samo mati. Zato dragi čitatelj, ne pozabi nikoli svoje matere.

Še eno novico naj omenim iz naše fare, namreč to, da je oskrbnika cerkve sv. Ane za-del mrtvoud dne 22. aprila. Cela leva stran je mrtva. Ome-njeni oskrbnik, Mr. Jernej Lin-dič, je eden najboljših faranov in podpornikov slovenske fare. Želimo, da bi mu skoraj ljubi Bog povrnil zdravje, da bi ga zopet videli zdravega in vse-lega med nami pri cerkvi sv. Ane. — Pozdrav čitateljem.

M. K.

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(110)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tarzan je verjel lažnjivim prin-čim besedam. Srce mu je burno tolčlo v prsih kot da jih hoče razgati. — Brown je zbežal z njegovo soprogo! — Toda Tarzan ni za trenutek ni iz-gubil zaupanja v njo. Sodil je pač ta-ko, da jo je moral Brown z grozjenji in silo pripraviti da je morala z njim.

Ni pokazal pred princem kako hudo mu je, samo z odločno besedo je re-kel: "Pojd in naša bova Lady Grey-stoke in Brown." — "Brown me bo ubil; velikokrat ni je že grozil," stra-homa izusti Sborov. "Ne bo te ubil, jaz sem s teboj," reče Tarzan. — "Ti ga še ne poznaš," je trdovratno ugo-varjal Sborov.

"Meni ni treba da bi ga moral po-znati poprej," odvrne Tarzan: "do-voľ je, da poznam samega sebe." — Prince bi bil rad še naprej ugovarjal in zadrževal kako nevaren je Brown, toda Tarzanu je že minila potrpežli-vost in mudilo se mu je, da bi čimprej nadaljeval iskanje za svojo izgublo so-progo.

Tarzan je pograbil prince in si ga naložil na rame. Sborov ni bil ravno velik, toda njegova teža je bila dovolj nerodna za Tarzana. Vendar ga Tar-zan ni hotel pustiti. Kakor je bil va-žen iz mladosti, se je spustil s tež-kim bremenom skozi džunglo, da čim-prej reši svojo soprogo in ubije Brownja.

ZGODOVINA MARIJINE BOŽJE POTI ZAPLAZ NA DOLENJSKEM

I. Šašelj.

(Konec)

Navadni romarji hodijo na Zaplaz skoraj vse leto, nekateri tudi pozimi. Iz sedanjih župnij St. Lovrenca, St. Vida, Trebnje-ga i. dr. pa hodijo navadno ob nedeljah in praznikih popoldan, da potožijo zaplaški Materi božji svoje potrebe in bridkosti in prosijo pomoči. Posebno radi hodijo na Zaplaz tudi fantje, ki so potrjeni k vojakom, predno odidejo z doma, ženini in neveste pred poroko, drugi, da si izprosijo poklic, in različni bolniki. Pa ne zastoj, kakor uči skušnja. Na stenah okoli altarja s čudodelno Marijino podobo visi do 200 različnih zahval, slik i. dr. v zahvalo zaplaški Mariji za uslišane molitve, za zadobljeno zdravje, za pravi poklic itd. Naj navedem tu nekaj izgledov, kako je zaplaška Marija uslišavala tiste, ki so se zatekali k njej zaupno. Že Jan. Volčič navaja v svoji zgoraj omenjeni knjigi par izgledov. Leta 1875, tako piše, je prišla na Zaplaz silno užežena gospa. Njeni mož ni maral prav nič več za njo. Minilo je po več tednov, da ni spregovoril z njo nobene prijazne besede. Kar je mogel, je osorno rotnel proti njej. Gospa je prišla na Zaplaz, kjer je ostala dva dni in prav goreče molila. Vsa potolažena se vrne domu. In glej čudo! Mož jo sprejme prav prijazno in jo ljubi posled zopet, kakor takrat, ko sta stopila v zakon. — Že postarni gospod pa je pisal: "Že kot dijak sem slišal večkrat prav iz gosposkih ust: Ne vem, kako je to. Vsaj povsod di lahko Boga molimo, vendar ne poznam kraja, kjer bi se tako lahko, pobožno in ginjeno molilo, kakor na Zaplazu. Iz svojih mladih let vem, da sem bil vselej srečen pri javnih šolskih izpitih, kadar sem se priporočal ali zaobljudil zaplaški Materi božji. Da, prav verno sem mislil, da šolskega leta ne bom dobro doživljal, če ne grem o šolskih počitnicah vsaj enkrat na Zaplaz." Med drugimi zahvalami je bila tudi slika grofice Barbove iz l. 1866, ki jo je sama naslikala in na kateri se zahvaljuje Mariji Pomočnici za izprošeno zdravje otroka. — V drugi zahvali zaplaški Materi božji pa piše neki Anton Kocjan: "Dne 5. mal. travna l. 1898 je rešila Marija na Westfalskem na čudovit način gotove smrti, da nisem padel v 90 metrov globok rov. Na en sam vzdihljaj k Mariji zaplaški sem se ujel z leve roko v vrh in sem tako obvisel na njej in bil rešen." — Domačinka Uršula Kamnin iz Gornjevasi, čateške župnije, pa je zapisala v spomin-ski knjigi tole: "Jaz sem se bila trikrat močno prestrašila. Ta strah je bil nepopisno velik in sem ležala vsled njega na bolniški postelji 10 let. Nisem mogla nič hoditi in ne sedeti in zdravniška zdravila mi niso nič pomagala. L. 1900. 2. majnika pa so me pripeljali na Zaplaz. V cerkvi so me nesli in tudi iz cerkve k cerkveniku. 5. dan maja so me nesli spet v cerkev, kjer sem bila pri sv. maši in prejela med njo sv. obhajilo. Po sv. maši pa sem že hodila po cerkvi opirajoč se na svojo hčerko in svojo sestro. Osmi dan pa sem šla že sama v cerkev z eno berglo v roki. 12. jul. 1900 pa sem šla že sama na svoj dom." — Zopet v drugi zahvali piše Anton Bre-gar, vojak 17. pešpolka: "Kot vojak sem bil dne 15. avg. l. 1904 na strmih planinah. Trgal sem planinke. Pri tem zaidem tako daleč, da ne morem ne na prejš, ne nazaj. Kamor se oprimem, vse se mi utrga. Bil sem v smrtnem strahu, da zdaj pa zdaj zdrsnem v brezno, od koder ne bo nikdar vzeto moje mrtvo truplo. V tej gotovi smrti ni nevarnosti obljubim Mariji

Materi božji zaplaški: "Reši me, o Marija, iz teh pečin in javne Te hočem zahvaliti! Dokaz tvoje pomoči pa naj bodo te planinke v tablici na Zaplazu." Komaj storim to obljubo, pa poskusim še enkrat in je šlo. Marija zaplaška bodi tisočkrat zahvaljena."

Neka redovna sestra iz nekega kranjskega samostana mi je sporočila pred šestimi leti, da je nesla njena mati iz Žužemberka — toraj več ur daleč od Zaplaza — vsakega otročka kmalu po porodu na Zaplaz, da ga je pripravila zaplaški Mariji v varstvo za vse življenje. Znamenje, koliko zaupanja do zaplaške Matere božje imajo posebno matere pri vzgoji svojih otrok.

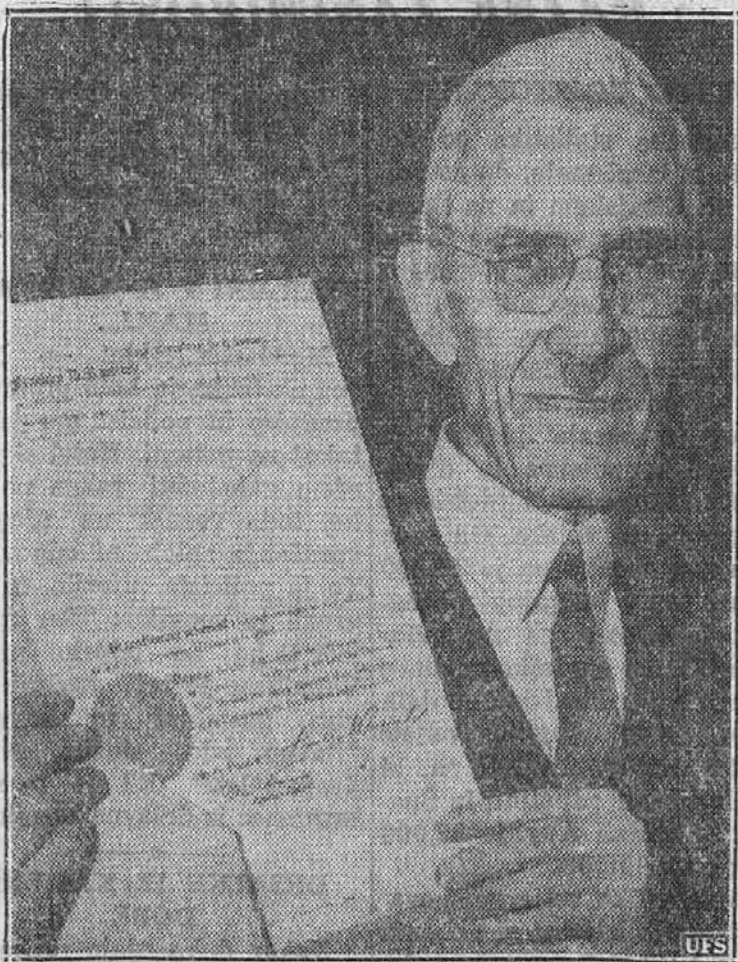
Cerkveni shodi na Zaplazu so: Tretjo nedeljo po Veliki noči na praznik varstva sv. Jožefa; na Veliko mašo 15. avg., v petek po Vel. maši, ko je največji shod, in rožnensko nedeljo.

Na največji shod v letu t. j. v petek po Veliki maši, pride navadno po več tisoč romarjev. Dalmij, posebno iz Štajerskega, Brežice, Krškega, Kostanjevice, St. Jerneja i. dr. prihajajo navadno skupno v procesijah. Popoldan opravijo navadno vsi romarji sv. izpoved v župni cerkvi na Čatežu, kjer je več izpovednikov. Ob 6. pa gre potem procesija na Zaplaz, kjer je potem pridiga z litanijami. V soboto zjutraj je ob 6. pridiga in peta sv. maša in še več tihih sv. maš in skupno sv. obhajilo romarjev, nakar se razidejo. Večina jih gre v Mokronog, kjer je ta dan — jernejevo soboto, največji semenj v Mokronogu, na Žalostni gori pa največji shod pri žalostni Materi božji.

Pa ne samo o cerkvenih shodiščih, prihajajo romarji radi in večkrat tudi v večjem številu in množicah, pa tudi v procesijah na Zaplaz, posebno v različnih skupnih stiskah in potrebah, n. pr. ob času suše, in to celo iz oddaljenih krajev, kakor iz Žužemberka, St. Jurja pod Kummom i. dr., kakor je bilo to v letih 1908, 1917, 1921. Naj navedem tu še nekaj različnih shodov, prireditev, slovesnosti in obiskov na Zaplazu v zadnjih letih:

- L. 1913. je bil tu katoliški shod za moše.
- L. 1914. je bil evharističen shod.
- L. 1921 orlovski tabor.
- L. 1922 shod bivših vojakov.
- L. 1924 shod tretjerednikov.
- 12. maja l. 1918 je bila nova maša cerkvenikovega sina g. Jožefa Škoda, in 17. jul. l. 1932 njegovega brata g. Naceta Škodaka.
- 8. jul. l. 1933 pa je obhajal pisec tega spisa na Zaplazu svojo zlato mašo, 50 letnico svoje-ga posvečenja.
- 31. jul. 1935. je prišlo na Zaplaz iz D. M. v Polju pri Ljubljani 270 oseb, med njimi tudi dva kaplana, učiteljstvo, nekaj dijakov, drugi pa otroci Marij. "Vrtea".
- 11. avg. 1935. pripeljala se je na dveh avtobusih dekliška Marijina družba iz Senčurja pri Kranju. Bilo jih je okrog 60.
- 12. avg. 1935. pa je prišla iz Velikih Lašč fantovska Marij. družba. Bilo jih je 55.
- 25. avg. 1935. prispela je dekliška Marij. dr. iz Smarjete na štirih vozih.
- 13. okt. 1935. priredilo je ljublj. "Pevsko društvo Ljubljana" izlet na Zaplaz. Prišlo je z vlakom 80 pevcev in še nekaj drugih oseb.
- 6. jun. 1936. je prišla iz Ljubljane orglarska sola s 17 učenci.
- Maja in junija l. 1937 je bilo na Zaplazu veliko izletnikov različnih sol, bratovstvin in dru-

PREDSEDNIK GA POMILOSTIL

Dr. Fr. E. Townsend, propagandist za starostno pokojnino \$200 na mesec, kaže listino, s katero ga je predsednik Roosevelt pomilostil, da mu ni bilo treba iti v 30 dnevni zapor, kamor je bil obsojen, ker se svojetasno ni podvrnil kongresnemu zasliševanju.

štev iz raznih krajev.

8. sept. na Malo mašo 1937, so imele na Zaplazu vse Marij. družbe trebanjske dekanije Marijanski kongres.

Pa kdo bi mogel našteti in zapisati vse različne shode, prireditve, izlete in obiske na Zaplazu v zadnjih letih, ko se prireja vsako leto toliko izletov Marijinih družb s svojimi duhovniki, različnih bratovstvin in posebno še šolskih izletov od blizu in daleč! Vsaj je bilo l. 1929 nič

manj kakor 25 različnih skupin, ki so se zbrale na Zaplazu. Pa tudi sv. maš je vsako leto obilno na Zaplazu, bilo jih je že po 200—300 na leto, ker pridejo tu sem maševat različni duhovniki. Sam pisec tega spisa jih je opravil v 15 letih 216, a samo lani 25, če tudi ne spada Zaplaz pod tukajšnjo župnijo, ampak pod čateško, kar nam vse spričuje, koliko zaupanja ima naše ljudstvo do zaplaške Matere božje.

ZA NAŠE GOSPODINJE

PELIN NA VRTNI GREDI

Pelin je skoro najstarejše domače zdravilo. Že stari Grki so ga uporabljali za bolezni v želodcu in na jetrih. Čaj krepki želodec, zbuja tek. Navadna pelinovka zdaj spomladi zelo izprazni in izčisti želodec. Suh pelin je treba spraviti v zaprte steklene ali drugačne posode, da se v vlagi ne skvari; sušiti ga je treba v senci. — V vsaki hiši naj bi bil suh pelin vedno v zalogi, da ga gospodinja za vsako želodčno bolezen ima hitro pri roki. Zelo zdravilno je tudi žganje, v katerem je namočen pelin; vsekakor je bolje, da si to gospodinja sama pripravi kakor pa, da bi ga drago kupovala. Vsaka gospodinja pa naj gotovo tudi ima na zelenjadem vrtu nekaj grmčkov pelina. Če ga pa goji v večjih množinah, ga lahko tudi proda v lekarni ali drogeriji.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Mesne pašete

Pol funta kuhanega ali pečene mesa dobro sesekljaj in zarumeni v eni žlici masti, pol žlice drobno zrezanega zelenega peteršilja in čebule, prideni eno očistočeno in drobno zrezano sardelo, ščep kumne, popra, nekoliko soli ter sesekljano meso. To duši eno minuto ter prilij dve žlici juhe in eno žlico kisle smetane. Ko še vse skupaj 1—2 minuti vre, postavi v stran. V dobro pomazano skledo naloži eno plast kuhanega olupljenega in na listke zrezanega krompirja, katerega nekoliko posoli in na krompir pripravljeno meso. Sekanico in na vrh krompir. Po krompirju pa zlij z mešanico, ki si jo zbrodila iz enega jajca in dveh žlic kisle smetane, potresi še po vrhu eno žlico primazan-

ŠPANSKI BEGUNCI V FRANCJI

Da se rešijo pred zajetjem od stra-ni nacionalistov, se je večje število španskih vladnih vojakov umaknilo p reko meje v Francijo in gornja slika kaže, ko francoska obmejna straža pr odzema orožje. Begunci pa so bili p slani nazaj v Španijo, vendar so si sa mi lahko izbrali, na katero stran hoče jo iti.

skega ali navadnega nastrganega sira. Postavi jed v pečico, ki jo rumenkasto zapeci. Postavi kot samostojno jed na mizo.

Krompirjevi cmoki s prekajenim mesom

Dve žlici pšeničnega zdroba namočiš v mleku, da je gošča in ohladiš. Nato zmešaš, da se peni: — 3 unče presnega masla in 2 jajci — in osoliš. To dodáš zdrobu in še 8 zvrhanih žlic nastrganega, kuhanega krompirja in malo moke. V to goščo pri-mešaš soli, popra, muškata, pe-teršilja in sesekljane preka-jenega mesa. Nato zajemaš z žli-co, ki jo pomakaš v vodo, in da-ješ v vrelo in slano vodo. Cmo-ke jemlješ s penarico ven, dajš v skledo in potreseš s seseklja-nim prekajenim mesom in zabe-liš z mastjo ali s presnim ma-slom.

Omaka iz redkvice

Prikuha za h govedini, pečeni zreljavi, ocvrtim jajcem in zelenjakom iz zelenjave — to so redkvice, sesekljane, dušene, zgostene s prežganjem, zalite z vodo od redkvice, pretlačene ali nepretlačene, s soljo in muška-tom začinjene in še enkrat pre-vrete. — Ista omaka, ki jo zači-niš z gorčico, pretlačiš in ohla-diš, je izvrstni dodatek za k mr-zli pečenki in gnjati.

Sarma

Zmelji ali fino sesekljaj funt svežega prašičjega ali govejega mesa in košček prekajene svinj-ne, zabeli s cvrto čebulo in zeli-nim peteršiljem. Temu prideni pol pinta napol kuhanega riža, malo popra, soli, eno jajce in vse prav dobro z rokama pregne-ti. Iz tega napravi prst debele in prst dolge klobasice; vsako zavij v eden ali dva lista kislega ali svežega poparjenega zelja. Liste dobro zavij skupaj, da ne razpadejo. Zdaj prevri v vodi dva funta kislega zelja, potem vodo ocedi. Deni v kozo 2 žlici masti, v vročo deni pest drobno sesekane čebule in ko je rumena 2 žlici bele moke; zalij s par za-jemalkami juhe ali vrele vode in dobro razmešaj ter po potrebi osoli. Zdaj deni v primerno ko-zo za prst na debelo zelja, nanj položi klobasice drugo ob drugo ter malo polij s prežganjem; zo-pet naloži zelja in klobasice in jih polij kakor poprej. Tako rav-naj, dokler imaš kaj blaga. Na vrh naloži par koščkov preka-je-nih reber ali gnjati, polij z četrt pinta smetane in pokrito kuhaj eno do eno in pol ure. Deni v skledo in daj na mizo.

Pomarančni biskvit. Mešaj, da se zgosti, eno jajce, dva ru-menjaka in 4 unče sladkorja. Nato dodaj sok in naribano lu-pinico ene pomaranče, 2 unči moke, 2 unči zmletih orehov, 1 unčo drobno sesekljane pom-a-rančne lupinice (belo kožico prej dobro poreži) in trd sneg treh beljakov. Podolgovato majhno pekačo dobro pomazi s sirovim maslom, posuj z mo-ko, zlij notri testo, razravnaj in peči približno pol ure. Peče-no in hladno razreži na tanke kose, zloži na pekačo in v mlačni pečici osuši. Je zelo do-

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile na-še cene:

V Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din:	Za: Lir:
\$ 2.55..... 100	\$ 6.50..... 100
\$ 5.00..... 200	\$ 12.25..... 200
\$ 7.20..... 300	\$ 30.00..... 500
\$10.00..... 420	\$ 57.00.....1000
\$11.65..... 500	\$112.50.....2000
\$23.00.....1000	\$167.50.....3000

Pri večjih svotah poseben popust

Za izplačila v dolarjih:

Za \$ 5.00 pošljite\$ 5.75

Za \$10.00 pošljite\$10.85

Za \$25.00 pošljite\$26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICHO
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

bro pecivo v čaju ali vinu.

Pomarančni liker. Olupkom 10 pomaranč obreži vso belo kožico in drobno zreži. Nato namoči v pol kvarta žganja ali špirta in naj tako namočen stoji osem dni. Nato deni v lo-nec kupico vode in kupico sladkorja, ter pusti, da zavre. Ko se sladkor shladi, ga pri-mešaj k namočenim olupkom, zmešaj in pusti do drugega dne. Drugi dan žganje precedi skozi tenko čisto krpo, napol-ni v stekleničice, zamaži in shrani.

Limonov izvleček (esenca). Istisni toliko limon, da dobiš kvart soka. Že prej namoči v štirih žlicah finega špirta tan-ko rumeno kožico dveh limon. To naj stoji dve ure. Medtem kuhaj dva funta sladkorja pet minut v pol kvarta vode; med kuhanjem pobiraj nesnago in vse pene s površine. Zavri li-monov sok potem, ko si ga pre-cedila skozi planeno krpo, ter ga takoj primešaj vročemu sladkorju. Ko se ohladi, dodaj precejšeni alkohol, v katerem si namakala limonove olupke. Po-tem nalij limonov izvleček v steklenice, ki jih dobro zama-ši in spravi na hladno mesto. Ohrani se jako dolgo. Soka je treba prav malo, ker vsebuje mnogo kisline in vonja. Raz-mešaj ga z navadno ali soda-vodo, in dobiš izvrstno ter ja-ko zdravo pijačo.

PRAKTIČNI NASVETI

V emajlirano posodo nikdar ne nalij mrzle vode, dokler je posoda vroča od kuhe, sicer pre-vlaka posode razpoka in se oluši.

Preden prišiješ k obleki ali perilu tako zvane "haftelce", jih skuhaj v močni sodovi raztopi-ni. Ako tako storiš, ti pozneje pri pranju ne bodo zarjaveli.

Ako imaš kuhinjsko pohištvo belo pobarvano in se ti umaže, odstraniš madeže najlažje z mlekom.

KOLIKO JE ZVEZD

Najnovejša astronomska raz-iskavanja presojajo, da je v vse-mirju vsega skupaj kakih 80 mi-lijonov ozvezdij, izmed katerih ima vsako ozvezdje najmanj 1600 milijonov zvezd, oziroma zvezdnih teles. Človeška znanost pa je tako pomanjkljiva, da do-slej z najboljšimi daljnogledi ni zaznala več kakor zgolj eno 40 tisočinko vseh zvezd v vsemirju.

ZDRAVSTVO

VRANIČNI PRISAD

To bolezen prištevamo naj-nevarnejšim, ki prehajajo od živali na človeka. Napada predvsem govedo, konje in ovce, pa tudi svinje in druge živali, ki uživajo rastlinsko hrano. Zadnje čase se je raz-pasla po ljubljanski okolici in zadaja gospodarjem občutno škodo. Poznajo jo tudi v dru-gih državah, kjer razsaja v velikanskih obsegih.

Povzročitelj je med bacili pravcati velikan. Njegova dol-žina znaša eno stotinko mili-metra.

Človek nalezje to bolezen skoz ranjeno kožo ali sluznico, kamor jo занесеjo tudi okuže-ne muhe in druga golazen. Ta-ko zastrupitev imenujemo ko-žni vranični prisad. Na koži nastanejo prisadne pike, ki se razvijejo v krvave mehurčke. Ako jih obdrgnemo, se naredi na mestu črna hrasta s skelečo zateklino. Ta se tekom tedna zaceli, ali pa prodira v globi-no. Odtod se po 4—10 dnevih razširi splošno zastrupljenje.

Okužitev je mogoča tudi po uživanju okuženega mleka in mesa. Takaj pride povzročitelj v prebavila in izzove črevesni prisad. Pojavi se z bolečinami v trebuhu, bolnik oslabi, poloti se ga driska in bljuvanje. Tudi ta način bolezni je smrtno nevaren.

Trosi vraničnega prisada so raztreseni v prahu, katerega nehoti vdihavamo in povzro-čajo pljučni prisad. Znaki te-ga obolenja so izredno težki, navadno že drugi ali tretji dan nastopi smrt.

Kal te bolezn nahajamo pri bolnih živalih, v krvi, v od-padkih, osobito v vraniči, radi česar ga nazivljemo vranični prisad. Pri človeku ga najde-mo le na obolenem mestu.

PAR ZDRAVNIŠKIH

Rak je lahko poklicna bole-zen, posebno v katranski, barvni, arzenični in petrolejski in-dustriji. Rak briketnih delav-cev izvira od prahu in se ga ubranimo z odpravo tega pra-hu.

Dobra pitna voda naj ima temperaturo 8 do 10 stopinj C.

Nohti se obnovijo v 60 letih 186 krat.

Sigurno ozdravitev je treba napovedovati posebno ne-ozdravljivim bolnikom. —

SIRITE AMER. SLOVENCA

v Jugoslavijo

SAMO 7 DNI

če potujete na ekspresnih parnikih:

BREMEN • EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane.

Ali potujete s priljubljenimi ekspres. parniki:

COLUMBUS

HANSA • DEUTSCHLAND

HAMBURG • NEW YORK

Izborne železniške zvezde od Cherbourg, Bremena ali Hamburga.

Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

130 W. Randolph Street, Chicago, Illinois

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH-GERMAN LLOYD

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD

V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Še v hujših zagatah je bil. V Boulognu je Chauvelin Margareto izrabljaj za vabo — pa par ur pozneje sta svobodna na krovu "Zore" plula proti domu!

"Še me nimajo, tile razcapani trinogi! Pa me še tudi ne bodo tako brž imeli —!" je mrmral.

Borba je utegnila biti hujša topot in nasprotnikov je bilo več. Pa Blakeney se ni bal, da bi se bila usoda vsa čisto zoper njega zarotila, da bi bile res vse prilike zoper njega.

Le ena taka prilika je utegnila biti močnejša ko on, — izdajstvo.

Pa o izdajstvu se ni moglo biti govora.

Tekom popoldneva si je Blakeney poiskal novo stanovanje. Našel si ga je v bližini prejšnjega in za dober denar mu je lastnik obljubil, da ga za par dni ne bo dražil z nadležnimi vprašanji — seve na ljubo denarju, ki ga je preoblečeni aristo naravnost potratno razsipaval. Vsaj 24 ur, tako je mislil Blakeney, bo imel mir. Potem pa seve je bilo treba iti dalje.

Na novem stanovanju si je predvsem privoščil par ur prepotrebne spanja in si dobro odpočil. Na večer pa, ko so bile ulice temne in tihe in varne, je šel na delo. Krog šeste ure je bilo.

Trojna pot mu je bila na izbiro.

Lahko je šel predvsem na Armandovo stanovanje pogledat, kaj je s prijateljem. Lahko je pa tudi šel iskat v sezname, kam so ga spravili. Tretja možnost pa je bila, da bi šel gledat na svoje prejšnje stanovanje, ali ni morebiti tam pustil Armand zanj kako novico.

Zaenkrat je sklenil, da bo pustil sezname pri miru. Če so Armanda zaprli, je bil gotovo v ječi Chatelet. Tam je bil odhodu za javno varnost koj pri roki, če so ga hoteli zaslišati.

Odločil se je, da pojde poizvedovat na Armandovo stanovanje. To je tudi koj storil.

In ves tisti večer od šeste do osme ure se je potikal po montmartrskem griču in posebej v bližini ulice, v kateri je stanoval Armand. Na njegovo stanovanje si še ni upal. Ni bilo varno, gotovo je bilo stanovanje zastraženo. Drugo jutro morebiti pojde, si je dejal, ko bo kaj več vedel o Armandu.

Res je tudi kmalu opazil dva slabo oblečena človeka, na zunaj navadna delavca, ki sta se s sumljivo vztrajnostjo potikala z njim vred po okolici Armandovega stanovanja ter ga niti za minuto nista izpustila iz oči.

Da sta vohuna, to je Blakeney takoj vedel. Da pa čakata na Armanda ali na kako drugo nesrečno žrtev, tega ni bilo mogoče uganiti.

Krog osme ure tisti večer je Blakeney zapustil svojo postojanko in se pripravil da bi šel na poizvedovanje še v druge dele mesta.

In prav v trenutku ko je stopil čez ulico, je srečal Armanda.

Armand ni pogledal ne na levo ne na desno, s klonjeno glavo je šel in roke tiščal v žepe. Ko je prišel pod ulično svetiljko, je Blakeney natančno videl tudi njegov obraz. Bled je bil, prepadel, oči

plašne in divje. Tako gleda srna, ki jo lovec preganja.

Komaj za tri štiri korake sta bila naražen, ulica je bila ozka. Armand je dvignil glavo in njegove oči so se srečale s Percyjevimi.

Imel je še toliko prisotnega duha, da ni zinil besedice, tudi ustavil se ni, niti z najmanjšo kretnjo se ni izdal. Zavedal se je, da so mu vohuni za petami.

"Ubogi revež —!" je pomilovalno mrmral Percy. "Kaj vse so neki počenjali z njim —?"

Armand je izginil v bližnji hiši. Tam je bilo njegovo stanovanje.

Blakeney je videl, kako sta v tistem hipu vohuna prihitela drug k drugemu, stikala glave in si vsa razburjena nekaj dopovedovala. Po ulici je prišel tretji tak postopač, vsekakor vohun ki je spremljal Armanda. Seve se je koj pridružil prvima dvema.

Blakeney pa je na mah vedel, kaj se je godilo z Armandom poslednja dva dni.

Dali so mu svobodo, — vrgli so trnek, da bi naj ujeli večjo ribo.

Na vsak korak so mu bili vohuni za petami, niti trenutek ni bil več sam. Pretkano so računali, da se mu bo približal njegov prijatelj in tedaj da bodo lopnili po "Dušici".

Vkljub bridko resnemu položaju bi se bil Blakeney najrajši na ves glas smejal. Tak je bil.

Čim večja je bila nevarnost, tembolj je bil dobre volje. Borba ga je čakala, lov na življenje in smrt je začel, duhovita iznajdljivost in drzni pogum se bodeta udarila s pretkanostjo in zavratnostjo.

Blakeney se boja ni bal, boj je bil zanj šele pravo življenje.

Šport —

Obenem pa se mu je ubogi Armand v srce zasmilil.

Koliko je trpel —! In vse zato ker ni vedel, da je njegova izvoljenka že svobodna in na varnem —

Na vsak način mu je moral kakorkoli naznaniti, da je rešena, da se mu zanjo ni treba več bati. Najprvo bo njo spravil iz Pariza, nato pa njega. In res zarotiti bi se morala usoda zoper "Dušico", če bi se mu ne posrečilo.

Da pa Margareta ne bo žalovala nad smrtjo svojega edinega brata, na to pa se je gospod Percy Blakeney tisti večer sveto zaklel.

Tukaj pri Armandu trenutno ni mogel ničesar opraviti. Nevarno je bilo. Odsel je na svoje prejšnje stanovanje.

Morebiti da mu je tam Armand pustil kako vest. Mogoče seve je bilo, da so vohuni stražili tudi tam. Pa tvegati je bilo treba. Njegovo stanovanje je bil edini kraj, kamor mu je mogel Armand sporočiti kako novico.

Seveda do trenutka ko sta se srečala ni mogel vedeti, da je njegov vodja že spet v Parizu. Pa lahko si je mislil, vsaj upal je lahko, da ga ne bo zapustil v nesreči in da se bo vrnil.

Razen tega je moral tudi sam prejšnjemu stopiti v zvezo z njim in mu dati navodila.

(Dalje prih.)

RAZNE ZANIMIVOSTI

DRAGO VOJSKOVANJE

Angleške statistike so do gnale in izračunale, da so voj ske na Kitajskem in na Špan skem Angliji povzročile že celih 980,000 funtov šterlingov stroškov. Od tega denarja odpade 10,500 funtov, ki jih je Anglija morala plačati za od bor za nevmešavanje, 86,000 funtov je morala plačati za posebne konzularne in diplo matske naloge svoje dežele z ozirom na te vojske. Od tega zadnjega zneska pa je 12,000 funtov šlo v blagajno medna rodnega odbora za nevmešavanje. Da so angleške begunce odpeljali iz kitajskih bojnih bližin, je to Anglijo veljalo 15,000 funtov. Angleži pa, ki so jih morali odpeljati iz Špa nije, so veljali Anglijo 53,000 funtov šterlingov.

Če že toliko velja vojskova nje tamkaj, kjer se ni nobenih bojev, koliko dragocenega denarja požre pravo vojskovanje samo! Denarja, ki ga je treba šteti takoj, ne da bi pri tem računali tiste izgube, ki jih vojska naredi na človeškem zdravju, življenju in na kul turnih in umetniških vredno tah, ko za vojsko ostane toliko dragocenih zgradb razdejanih in umetnin uničenih. Tega menda sploh ni mogoče pre šteti.

BREZZIČNI BRZOJAV POD ZEMLJO

V slovaških kovinskih rud nikih že nekaj let poskušajo, kako daleč se pod zemljo širijo električni valovi, zlasti pa blizu rudniških ležišč. Znani raziskovalec brnski inženir Frič je sedaj začel poskušati tudi v avstrijskem Erzbergu. V jami Söberhagen se mu je 50 metrov pod zemljo dobro sprejemanje kar posrečilo. Ko je poskušal 140 m pod zemljo, je lahko poslušal oddajne po staje z Dunaja, Varšave in Prage. Zanimivo pa je, da je sprejemanje bilo mnogo bolje tamkaj, kjer je bila zemlja vlažna. V vlažnih krajih je Prago, Budimpešto in Luksem burg še enkrat bolje slišal. Ka-

kor je iz tega razvidno, more jo električni valovi predreti silne gorske plasti. Inženir Frič bo svoje poskuse še nadaljeval.

PAR DNI V JEČI VEČ ALI MANJ...

McAlester, Okla. — Neki voznik truka je kršil prometne predpise in policist mu je bil takoj za petami. Hotel si je o njem zabeležiti razne podat ke, toda voznik na njegova vprašanja sploh ni odgovoril. To je policista ujezilo in za grozil je vozniku: "Par dni v ječi ti bo že odprlo usta." Voznik se je tej grožnji na glas zasmel in odvrnil: "Ravno zdaj služim svojih dvajset let." Bil je to neki kaznjene iz državne kaznilnice.

DRSALKE IZ KAMENE DOBE

Kakor dokazujejo razne iz kopanine, so drsalke ponekod poznali že v kameni dobi. V nekaterih stavbah na koleh, ki so jih izkopali, so našli med raznim orodjem tudi čudno o rodje iz konjske kosti. To čudno orodje je bilo tako na koncu prirojeno in zapognjeno kakor kake drsalke. Spredaj in zadaj je bila narejena luknja, skozi katero je kameni človek to kost privezal na svo jo obutev, nakar se je po tej kosti lahko drsal po ledu. To je bilo zanj važno, ker je njegova hiša stala takorekoč na vodi. Kadar je voda zmrznila, se je moral posluževati drsalke, če je hotel na suho. Kadar ni bilo ledu, si je pač pomagal s čolnom.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

NEKAJ KRASNEGA

ZA MESEC MAJNIK

Lep altarcček z Marijinim kipom z nezlomljive medenine, ki se ne ubije.

Krasni altarcček, ki ga vidite tu na sliki je 9 in pol inčev visok. Vlt je iz medenine, ki se ne ubije, če pade iz rok. Krasno barvan z krasnimi barvami. Je pravi kras za vsako katoliško družino. S tem altarcčkom gre skupaj krasen Marijin kip, ali pa če želite kip Srca Jezusovega, ali pa kip cvetke sv. Terezije. Tudi kipi so vlti iz nezlomljive medenine.

cena \$2.00

V vašem domu je gotovo prostor za ta lep altarcček. Pišite še danes ponj in z naročilom pošljite potrebni znesek.

Ko naročate ne pozabite natančno omeniti, kak kip želite, Marijin, ali kak drugi.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: \$2.00

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

Chicago, Illinois 1849 W. Cermak Road,

Pisano polje

J. M. Trunk

Prerokovanja.

Fašizem, črna reakcija...in ne vem, kakšne označbe vse rabijo. Mussolini, Hitler, Franco, bogami, da jim uspeva, z "demokracijo" pa gre vse bolj zavtavo. Nisem za noben fašizem, pač pa za pravo in resnično demokracijo, niti najmanj pa nisem za "demokracijo", kakršna je v Rusiji ali v Madridu in še marsikje. Demokracij je skoroda toliko, kolikor je glav. Eno je skupno vsem tem "demokratom", kolikor so pač antifašisti. Vidi jo uspehe fašizma, ne morejo jih tajiti, skrbje jih ti uspehi, ampak kakor na lajni ponavljajo prerokovanje, da končno bo padel in mora pasti vsak fašizem vsaka črna reakcija. Prav pride tak flajštrček, ko hudo boli. Malo vsaj prestrašeni čitatelji se oddahnejo. Jim od srca privoščim.

Tudi jaz sem mnenja, da bo prej ali slej fašizem izginil, ako se svet prej ne pogrezne. Nič pa ne dam na taka prerokovanja. Vsaj za-me je fašizem zapisan poginu, ker je zgrešeno naziranje o državi in človeških pravicah. Tako pa je vsaj za-me tudi pri vsaki "demokraciji", ki je kakor jajcu podobna komunizmu, in sloni na razredni mentaliteti.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817
CHICAGO, ILL.

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO
in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno....\$1.50

Broširan mehko.....\$1.25

ŠMARNICE

katero priporočamo slovenskim čč. gg. duhovnikom, slovenskim družinam in posameznikom za mesec majnik:

1. EVHARISTIČNE ŠMARNICE, založene ob priliki evhar. kongresa v Ljubljani, zl. ob....\$1.50
2. MARIJA V PREDPODOBAH IN PODOBAH, Jože Volc..... 1.00
3. SVETA MARIJA ALAKOK, Blaž Dvoršak..... 1.00
4. MARIJA IN SV. MAŠA, Val. Bernik..... 1.00
5. LAVRETANSKE ŠMARNICE, J. Jerše..... 1.00
6. LEPA SI, LEPA SI, ROŽA MARIJA, Vekoslav Skuhala..... 1.00
7. MARIJA VRTNARICA NAŠEGA SRCA..... 1.00
8. NA SV. GORO, M. Brumat..... 1.00
9. MARIJA VZROK KRŠČANSKEGA ŽIVLJENJA, Fr. Krulje..... 1.00
10. MARIJINA BOŽJA POTA V EVROPI, Jos. Lavtižar..... 1.50
11. PO MARIJI K JEZUSU, J. M. Seigerschmid..... 75
12. POZDRAVLJENA KRALJICA, J. Jerše..... 1.00
13. RIMSKE ŠMARNICE, Dr. Mich. Opeka..... 1.00
14. ŠMARNICE ARŠKEGA ŽUPNIKA..... 1.00
15. ZNAMENJA NA NEBU, J. Jerše..... 1.00

Naročila je poslati s potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

PO DELU IN TRUDU STE POTREBNI ZABAVE

ZAPOMNITE SI SLEDEČE ŠTIRI TOČKE:

1. Podpisani vodim že več let dobro urejeno gostilno. — Točim vedno sveže pivo, vse vrste vina, žganja in likerje.
2. Za poletno sezono imam krasen vrt zunaj, kjer se lahko odpočijete v hladni senci, ali pa ob hladnih večerih.
3. Na vrtu imam prostor za balinjanje, kjer človek najde mnogo zabave ob prostem času.
4. V moji gostilni dobite vedno domači lunč (prigrizek).

Se priporočam vsem!

Martin Ivanšek

(SLOVENSKA GOSTILNA)

Telefon Canal 9713

1759 West Cermak Rd., Chicago, Illinois